

Vážení farmáři,

chceme sa s Vami podeliť o pohľady a postrehy mladých farmárov na poľnohospodárstvo.

1. Prístup k pôde.

Mladí farmári vnímajú pôdu ako najpodstatnejší faktor pri hospodárení na pôde a preto je dôležité, aby sa mladí a začínajúci farmári mohli k pôde dostať a hospodáriť na nej. Znamená to najmä možnosť prenajať pôdu v zákone o nájme poľnohospodárskej pôdy.

Uľahčenie prístupu k pôde pre nových a začínajúcich farmárov.

Reforma Zákona o prenájme. (Zákon 504/2003) Zmyslom reformy je, aby vlastník, občan, podobne ako pri voľbe zdravotnej poisťovne, dôchodkovej poisťovne, či mobilného operátora mal možnosť voľby pri prenájme svojej poľnohospodárskej pôdy. Prednostné právo nájmu obmedziť.

Úprava zákona č. 504/2003 Z. z. o nájme poľnohospodárskych pozemkov.

Konkrétne:

- zrušenie prednostného práva nájmu na pôdu SPF
- zákaz predkupného práva do nájomných zmlúv

Právny nárok na nájom a užívanie pôdy v správe SPF, aj pre malé farmy, pre každého kto hospodári v danom katastri.

Nové prerozdelenie užívacích práv k pôde v správe SPF podľa podielu užívanej pôdy vo vlastníctve známych vlastníkov.

Konkrétne:

- Zrušiť Nariadenie vlády č. 238/2010 Zz. , ktorým sa ustanovujú podrobnosti o podmienkach prenajímania, predaja, zámery a nadobúdania nehnuteľností SPF a nahradiť novým Nariadením vlády, umožňujúcim prístup k Pôde SPF aj malým farmám.

Evidencia nájomných zmlúv v rámci katastra bude vytvorená jednotnou metodikou, teda bude zaznamenávať vlastníctvo konkrétnych prenajímateľov na listoch vlastníctva tak, aby vznikol jednoduchý prehľad súčtu výmer jednotlivých nájomcov. Neprenajatá pôda bude v zmysle racionálneho užívania pozemkov prerozdelená do užívania podľa podielu užívanej pôdy vo vlastníctve známych vlastníkov.

Pri jednotnej metodike evidencie nájomcami prenajatej pôdy bude okresným úradom veľmi jednoducho postupovať pri vyčleňovaní pozemkov.

Súčet výmer v katastri je možné na jednotlivých parcelách vynásobiť koeficientom bonity pôdy a vytvoriť tak pojem "bonifikovaný súčet výmer" a nakoniec tak dospieť k spravodlivému vyčleňovaniu pôdy prostredníctvom podnájomného vzťahu v zmysle §12a Zákona 504/2003.

Vlastníctvo pôdy navrhujeme len do rúk fyzických osôb, cirkvi a štátu. Podobne ako vo Švédsku, Maďarsku a iných krajinách. Konkrétne: Reforma Zákona o nadobúdaní pôdy. (140/2014)

2) Prístup k financiám

Transparentnosť, pravidelnosť a predvídateľnosť projektových podpôr z PPA. – tak to je systematickosť. (Myslíme poriadok v inštitúciách a predvídateľnosť štátu, jednoduché pravidlá)

Zjednodušenie projektových podpôr z PPA a ich časová pravidelnosť. To znamená v časových ročných cykloch vyhlasovať výzvy. Pričom počas vyhlásenia výzvy nechať farmárov nezáväzne zaregistrovať svoj projektový zámer, aby sa ešte pred podávaním projektov vytvorila bodová hranica úspešných projektov a aby farmári vedeli, či má zmysel v konkrétnych projektoch pokračovať.

Tiež pomôže navýšenie spoluúčasti žiadateľa pri čerpaní projektov, podpôr z PPA tak aby nedochádzalo k ničeniu a deformácií trhu a trhového prostredia (EÚ 30%, žiadateľ 70%).

Procesy administrovania jednotnej žiadosti z prvého piliera zjednodušiť a nastaviť tak, aby sa žiadosť jednoducho preklopila do rozhodnutia, pokiaľ sa na pozemkoch dodržali všetky podmienky GAEC.

Čo sa týka nárokovania pozemkov viacerými žiadateľmi, pri implementovaní nápadov mladých farmárov v časti "Prístup k pôde", k sporom dochádzať nebude, a ak by naozaj áno, PPA bude vedieť jednoducho rozhodnúť, dané parcely postúpiť OČTK, sporné parcely vyčleniť z platobného rozhodnutia. Na tieto sporné parcely by bolo platobné rozhodnutie vydané separátne po vyriešení sporu.

Zjednodušenie predaja z dvora, jasné pravidlá pri schvaľovaní priestorov tak, aby aj Úrad verejného zdravotníctva mohol jednotne akceptovať malé prevádzky, jednoduchá a jasná príručka pri spracovaní produktov ako mäso, alebo mlieko.

3) Prístup k informáciám

Integrovaná farmárska aplikácia bude jednoducho zaznamenávať informácie o jednotnej žiadosti, zozname prenajímateľov, stave hospodárskych zvierat,

denníkoch hnojenia, pasenia tak, aby farmár nebol zaťažný nadbytočnou byrokraciou.

Je potrebné farmárov spájať do združení a cechov, organizovať ich a tak aby ministerstvo vedelo čo najefektívnejšie zdieľať svoje plány, podrobiť ich argumentácii preto, aby ich neskôr po schválení nemuselo sťahovať a zároveň, aby čo najefektívnejšie získavalo spätnú väzbu od farmárov. V podstate ide o zjednodušenie Medzirezortného pripomienkového procesu a Komoditných rád tak, aby sa stali efektívnejšie.

4) Prístup k slobodnejšiemu podnikaniu

Antibyrokratická komisia. V odbremenení farmárov od prebytočnej byrokracie a rušenie nadbytočných pravidiel napomôže zriadenie Antibyrokratickej komisie pozostávajúcej zo zástupcov farmárskych organizácií, a zástupcov ministerstva.